

AARHUS KOMMUNE

INDKØBS- OG UDBUDSPOLITIK

INDKØBS- OG UDBUDSPOLITIK

FORORD AF JACOB BUNDSGAARD

Aarhus er en by i rivende udvikling, og kommunens indkøbs- og udbudspolitik skal understøtte denne udvikling. Vi har et ansvar for at forvalte borgernes penge på en fornuftig måde, og bidrage til at skabe vækst, der både gavner vores borgere og byens udvikling.

Aarhus Kommunes indkøbsorganisation er og skal også fremadrettet være en moderne, forretningsorienteret og måletrettet enhed, som ud fra en helhedsbetragtning arbejder for at opnå størst mulige gevinster for kommunens borgere.

Vi er fælles om Aarhus, og fælles om at skabe nye løsninger til gavn for vores by. Når vi samler indkøbskræfterne og laver gode indkøbsaftaler og sikrer god opfølgning, kan vi skabe mere værdi for pengene, og frigøre ressourcer og medarbejdertid, der kan bruges til mere borgernære formål.

Det handler ikke kun om at opnå de økonomisk mest fordelagtige vilkår. Som landets næststørste kommune skal vi udnytte vores store indkøbsvolumen til at påvirke markedet i en bæredygtig og ansvarlig retning, som møder fremtidens behov.

Vi vil være uafhængige af fossile brændstoffer på transportområdet, og selvom mange af kommunens biler allerede er udskiftet med elbiler, kan vi gøre endnu mere for at mindske CO² udledningen. Vi vil arbejde med cirkulær økonomi, så flere af de varer vi køber i større grad kan genbruges eller genanvendes. På møbelområdet er vi blandt andet i gang med at udvikle nye forretningsmodeller, der skal muliggøre at kasserede møbler kan få nyt liv andre steder i organisationen. Desuden skal vi i højere grad benytte vores indkøbsaftaler til at hjælpe borgere på kanten af arbejdsmarkedet ved at sikre inkluderende arbejdsvilkår hos kommunens leverandører.

Dette er blot nogle af de områder vi sætter fokus på med denne indkøbspolitik.

God læselyst.

INDHOLD

■ Indkøb i Aarhus Kommune.....	6
■ Det gode købmandsskab	
■ Kommunens elektroniske indkøbssystem	
■ Vision og mission for indkøb i Aarhus Kommune	
■ Erhvervssamarbejde.....	9
■ Bæredygtighed.....	10
■ Miljø og klima	
■ Social ansvarlighed	
■ Udbudspartnerskaber.....	13
■ Professionalisme.....	14

AARHUS KOMMUNE

Indkøbs- og udbudspolitik
Aarhus Kommune 2018

Layout: ITK

■ INDKØB I AARHUS KOMMUNE

Denne indkøbspolitik omfatter alle indkøb og udbud i Aarhus Kommune. Det gælder varer, tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver, herunder også leje- og leasingaftaler.

I Aarhus Kommune er vi underlagt EU's udbudsdirektiv og den danske udbudslov. Derfor er vi forpligtede til at sende en lang række varer og opgaver i udbud og til at følge fastlagte procedureregler for offentlige indkøb.

Det er et ledelsesmæssigt ansvar at sikre, at alle kommunens ansatte lever op til indkøbspolitikken og overholder indkøbsaftalerne.

Det gode købmandskab

Når vi indgår indkøbsaftaler i Aarhus Kommune, laver vi i udgangspunktet fælles aftaler for hele kommunen. Det gør vi, da den store indkøbsvolumen skaber stordriftsfordele og fordelagtige aftaler. Samtidig undgår vi, at flere personer skal udføre samme opgave, og på den måde frigøres medarbejdertid til andre formål.

Med udgangspunkt i vores konkrete indkøbsbehov, erfaringer samt opgavens indhold og kompleksitet, udarbejder vi udbudsmateriale og opstiller relevante tildelingskriterier. Vi forsøger i den forbindelse altid at tilgodese en optimal konkurrencesituation mellem vores potentielle leverandører.

I nogle udbud tildeles aftalen efter laveste pris, men oftest ser vi på sammenhængen mellem pris og kvalitet, som vægtes ud fra en totaløkonomisk betragtning. Vi ser derfor ikke kun på prisen, men også på andre faktorer såsom kompetencer, produkters levetid og forventede omkostninger til drift, vedligeh-

oldelse mm. Det betyder bl.a., at selvom et bestemt produkt købes lidt dyrere ind, kan det på den lange bane være den billigste løsning.

I Aarhus Kommune gennemfører vi i udgangspunktet alle udbud i et elektronisk udbudssystem, hvorfra kommunikation med potentielle tilbudsgivere foregår og udbudsmateriale ligger tilgængeligt.

Kommunens elektroniske indkøbsportal

I Aarhus Kommune er det obligatorisk at e-handle varer og ydelser, hvor det er muligt. Når vi e-handler sikrer vi, at vi anvender de indgåede aftaler, samtidig med at vi dokumenterer indkøbet. Desuden minimerer e-handel det samlede tidsforbrug til indkøb. Langt de fleste af kommunens indkøbsaftaler kan findes i vores elektroniske indkøbsportal, og vi arbejder løbende på at gøre det så nemt og enkelt som muligt at finde og anvende indkøbsaftalerne.

Vision og mission for indkøb i Aarhus Kommune

Aarhus Kommunes vision for indkøbsområdet tager afsæt i Aarhusfortællingen. Gennem nytænkning og udnyttelse af markedets potentialer, skal vores indkøb understøtte vækst og fremme bæredygtig udvikling. Visionen kan illustreres med et strategihus, hvor vores mission udgør det grundlæggende fundamentet.

Husets fire søjler udgør de strategiske fokusområder, som vi arbejder med for at nå vores vision. Denne indkøbspolitik er bygget op omkring de fire fokusområder.

Vision

Erhvervsamarbejde

Bæredygtighed

Udbudspartnerskaber

Professionalisme

Mission

Vision

På indkøbsområdet vil Aarhus Kommune være en professionel samarbejdspartner. Ud fra en helhedsbetragtning vil vi sikre størst mulige gevinster, som er til gavn for byens udvikling og det gode liv for kommunens borgere.

Mission

Indkøbsorganisationens mission er at sikre:

- At varer og ydelser overholder krav til kvalitet og sikkerhed (herunder GDPR).
- At totalomkostninger samt grønne og bæredygtige målsætninger er indarbejdet i indkøbsaftalerne.

På vare- og tjenesteydelsesområdet vil vi drive et velfungerende og brugervenligt (virtuelt) indkøbscenter, hvor kommunens medarbejdere på en nem og overskuelig måde kan foretage størstedelen af deres indkøb.

Når medarbejderne anvender kommunens indkøbsaftaler, kan de således være sikre på, at de handler efter gældende regler og politikker, samtidig med at der frigøres midler og medarbejdertid, der i stedet kan anvendes til de borgernære opgaver.

ERHVERVSSAMARBEJDE

Indkøbsaftalerne skal være et aktiv for Aarhus Kommunes overordnede målsætninger.

Ved at investere i udviklingen af nye koncepter kan vi i samarbejde med erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og leverandører skabe nye helhedsløsninger. Vi skal løbende udvikle indkøbsområdet, så ny teknologi, nye forretningsmodeller og innovative løsninger anvendes og udvikles, hvor der er potentiale for det. Vi arbejder bl.a. ud fra begrebet nøjsom innovation, hvor ny og kendt viden kombineres i nye sammenhænge, som skaber værdi for byens borgere og udvikling.

For at skabe udsyn og udvikle innovative og vækstskabende løsninger, der møder fremtidige behov, vil vi:

- Øge samarbejdet med kommunens medarbejdere og ledere, som har den bærende viden og erfaring i forhold til de behov, der skal dækkes.
- Føre dialog og samarbejde med erhvervsliv og relevante rådgivere og derved drage nytte af deres viden for at kvalificere kommende udbud.
- Samarbejde med vores leverandører om at udvikle projekter, der kan ruste os til at udvikle vores udbud og indkøbsaftaler, så de rummer fremtidige krav og behov.
- Arbejde med gensidige investeringsmodeller på udvalgte områder i samarbejde mellem kommune, private leverandører og andre samarbejdspartnere, der gør det muligt at høste økonomiske og bæredygtige gevinster på den lange bane.

II BÆREDYGTIGHED

I Aarhus Kommune betyder bæredygtighed bl.a. at tage hensyn til miljø og klima, til sociale og etiske forhold og til arbejdsmiljø. Bæredygtighed er en integreret del af alle aspekter af Aarhus Kommunes virksomhed, og det gælder også for indkøbsområdet.

I Aarhus Kommune gør vi en indsats for at bidrage til FN's 17 globale mål for bæredygtig udvikling. Det gør vi bl.a. når vi gennemfører udbud, ved at stille minimumskrav til virksomhedens samfundsansvar (CSR). På den måde kan vi sikre, at de leverandører vi samarbejder med, bidrager til at løse nogle af de miljømæssige og sociale udfordringer, vi står overfor. Desuden anvender vi udbudslovens frivillige udelukkelsesgrunde efter en konkret vurdering i forhold til det pågældende udbudsområde og marked. Dermed har vi mulighed for at afvise tilbud fra virksomheder, der eksempelvis ikke overholder miljømæssige-, sociale- eller arbejdsretlige regler.

Desuden arbejder vi løbende med at fremme en 360 graders virksomhedsadfærd bl.a. gennem dialog med kommunens leverandører og i det konkrete arbejde med kravspecifikation, tildelingskriterier og kontraktopfølgning.

8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION

I indkøbsorganisationen indtænkes de globale mål for bæredygtig udvikling, hvor det giver mening i forhold til det konkrete udbudsområde.

I arbejdet med at gøre vores køb mere socialt-, økonomisk- og miljømæssigt bæredygtige, har indkøbsorganisationen særligt fokus på mål 8 og 12.

Miljø og klima

Som virksomhed har Aarhus Kommune en målsætning om at være CO² neutral i 2030, og vores indkøbsaftaler skal bidrage til at vi når dette mål. Som offentlig indkøbsorganisation har vi indflydelse på markedet, og vi kan derfor stille krav til vores leverandører om at levere bæredygtige og innovative løsninger.

Når der handles på kommunens aftaler på legetøj, kan man være sikker på, at der er taget højde for:

- At produktet ikke indeholder skadelige stoffer.
- At produktet har en tilstrækkelig kvalitet, fx at en legeplads er certificeret.
- At produkterne er produceret under socialt ansvarlige forhold, som fx udelukker børnearbejde.

Aarhus Kommune gør vi en indsats for at efterlade os ansvarlige fodspor. Når vi køber ind, er det derfor med respekt for ressourcer og omgivelser. For at opnå en meningsfuld grøn omstilling foretager vi ved hvert udbud en konkret vurdering af, hvilke bæredygtighedskrav vi vil sætte. Det kan eksempelvis være miljøkrav i forhold til virksomheden eller varen/ydelsen samt konkrete krav til kvalitet, levetid, miljø og emballering etc.

For at optimere værdi, og forlænge produkters livscyklus, har vi i Aarhus Kommune fokus på cirkulær økonomi. Blandt andet gennem:

- Miljøvenlig fremstilling, distribution, brug, genanvendelse og bortskaffelse af produkter.
- Genbrug og deleøkonomi.
- Klimavenlig transport og levering.
- Teknologiske løsninger.

Social ansvarlighed

Aarhus Kommune tager social ansvarlighed alvorligt. Det betyder bl.a., at vi stiller krav om, at vores leverandører og deres underleverandører overholder internationale konventioner tiltrådt af Danmark. Det gælder eksempelvis International Labour Organization's (ILO) konventioner om tvangsarbejde, børnearbejde samt sikkert og sundt arbejdsmiljø.

Ved at benytte arbejdsklausuler i forbindelse med udbud af tjenesteydelser og bygge- og anlægsopgaver, gør Aarhus Kommune en aktiv indsats for at forhindre social dumping. På den måde sikrer vi, at medarbejdere, der løser opgaver for Aarhus Kommune, har arbejdsvilkår og lønninger, der ikke er mindre gunstige, end hvad der er aftalt i overenskomsterne for det pågældende faglige område.

Ligeledes tager Aarhus kommune et medansvar for at skabe flere praktikpladser til de unge og muliggøre ansættelser på særlige vilkår, hvilket sker ved at indføre uddannelsesklausuler i kontrakterne med vores leverandører på tjenesteydelsesområdet.

I Aarhus kommune foretager vi systematisk kontrol af leverandørens overholdelse af sociale klausuler. Gennem faste procedurer ved både interne og eksterne kontrolenheder, holder vi øje med at leverandøren lever op til de krav, der er stillet i kontrakten.

▄▄ UDBUDSPARTNERSKABER

På nogle vare- og tjenesteydelsesområder giver det god mening at standardisere og indgå i indkøbsfællesskaber med andre offentlige organisationer. Ved at samle indkøbskræfterne opnår vi stordriftsfordele, herunder større besparelser og bedre aftalevilkår.

Når Aarhus Kommune indgår i udbudspartnerskaber på de standardiserede områder, vil det ofte frigøre medarbejdertid og ressourcer, der kan bruges på at gennemføre udbud på områder, hvor der skal tænkes i nye og innovative baner.

I forlængelse af KL's fælleskommunale indkøbsstrategi, vil Aarhus Kommune i forbindelse med et udbud som det første afsøge, om det er hensigtsmæssigt at tilslutte sig en fællesforpligtende aftale i Statens og Kommunernes Indkøbsservice (SKI). Dernæst undersøger vi muligheden for at indgå i øvrige indkøbsfællesskaber eller om der er andre samarbejdsformer, der giver bedst mening.

II PROFESSIONALISME

Aarhus Kommune fokuserer vi på:

- At udfordre vanetænkning og løbende genforhandle samarbejdsmodeller – både interne og eksterne.
- Kontinuerlig effektivisering af interne processer, arbejdsmæssige såvel som digitale, herunder håndtering af innovative og udviklende løsninger.
- En fortsat styrkelse af kontraktstyring for at sikre, at vi får de ydelser og services, som er aftalt i kontrakterne og til den aftalte pris.
- Vedtagne politiske temaer samt nye udbud på tjenesteydelsesområdet – her skal fremtidige gevinster hentes gennem gennemtænkte løsninger.

Indkøbsorganisationen dækker over den centrale indkøbsafdeling samt decentrale og tværmagistralslige enheder, der varetager udbudsopgaver i Aarhus Kommune. Indkøbsorganisationen er til for at understøtte magistratsafdelingerne i at udbyde, indgå og drifte indkøbsaftaler på de varer og tjenesteydelser, de køber. Udbuddene kører efter en prioriteret udbudsplan, der foretages ud fra magistratsafdelingernes input.

I Aarhus Kommune har vi fokus på at etablere en samarbejdsform, der skaber værdi for alle parter. Gennem struktureret og løbende dialog, ligger indkøbsorganisationen vægt på følgende i en kontraktperiode:

- Gensidig tillid og åbenhed.
- Fælles ansvar for udvikling og samskabelse af nye muligheder.
- Forståelse for hinandens interesser og behov.
- Aftaleoverholdelse.
- Fælles mål og KPI'er.
- Fælles driftsparametre.

I Aarhus Kommune er vi gode til at overholde vores indkøbsaftaler, og vi kan blive endnu bedre. Når vi anvender indkøbsaftalerne, sikrer vi større effektivitet, og jo mere loyale vi er overfor vores leverandører, jo bedre aftaler kan vi lave.

For at skrue en god aftale sammen, er det vigtigt, at repræsentanter fra de leder- og medarbejdergrupper, der skal anvende de pågældende varer og ydelser, inddrages og deltager aktivt i udbudsprocessen. Viden og erfaring fra praksis er altafgørende for at vi kan fastsætte de helt rigtige krav mv., så vi kan indgå de bedst mulige aftaler.

Når vi har indgået indkøbsaftale på et givent område, er det obligatorisk for kommunens ledere og medarbejdere at benytte aftalen, med mindre der undtagelsesvist fremgår andet af kontrakten. Det er et ledelsesmæssigt ansvar at sørge for at indkøbsaftalerne overholdes.

Indkøbsorganisationen står klar til at hjælpe, og arbejder løbende på at optimere service-niveauet.

Tag kontakt via nedenstående oplysninger – her kan der også videreformidles kontakt til de øvrige dele af indkøbsorganisationen.

Indkøb og Udbud

bedreindkoeb@ba.aarhus.dk
eller 8940 6000

IT-infrastruktur

Via Serviceportalen
eller 8940 1111

I Aarhus Kommune samarbejder vi om at skabe en mere enkel udbuds- og indkøbsorganisering, hvor det står klart, hvorledes roller og ansvar fordeles på tværs af organisationen. Samskabelse er nødvendigt, når vi skal lave gode indkøbsaftaler, der understøtter behov og forretning for alle parter. Gode indkøbsaftaler er med andre ord et fælles ansvar.

Indkøbsorganisation

- Bidrage med viden om offentlige udbud, herunder købmandsskab, jura økonomi
 - Drive udbuds- og kontraktstyringsprocesser

Den gode indkøbsaftale

Magistratsfdelinger

- Ledelsesmæssig opbakning
- Bidrage med faglig viden og erfaring i udbudsproces
- Anvende og overholde indkøbsaftalerne

Leverandører

- Yde rådgivning / sparring med henblik på at optimere arbejdet
- Være loyale og ikke opfordre til køb udfor aftalens omfang

